

Informatie op te nemen in
communicatie-instrumenten
over borstkankeropsporing
bij vrouwen van 50 tot 59 jaar

Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg
Centre Fédéral d'Expertise des Soins de Santé
Belgian Health Care Knowledge Centre

Wat is borstkankeropsporing?

Borstkankeropsporing probeert de sterfte door borstkanker te verminderen. **Het onderzoek voorkomt geen borstkanker, maar het ontdekt een kanker soms vroeger.**

Borstkanker kan zich ontwikkelen tussen twee borstsonderzoeken. Soms spoort een onderzoek een kanker niet op. Raadpleeg een arts bij elk verdacht teken. Zelfs als bij een borstsonderzoek enkele maanden vroeger alles OK was.

1 vrouw op 9 krijgt ooit borstkanker. Dit is de kans opgeteld over een heel leven. **Maar per leeftijdscategorie verschilt het risico.**

Over een periode van tien jaar:

- krijgt van de vrouwen van **40 tot 49 jaar** **1 vrouw op 50** borstkanker
- krijgt van de vrouwen van **50 tot 59 jaar** **1 vrouw op 28** borstkanker
- krijgt van de vrouwen van **60 tot 69 jaar** **1 vrouw op 25** borstkanker
- krijgt van de vrouwen van **70 tot 79 jaar** **1 vrouw op 32** borstkanker

De meerderheid van de vrouwen overleeft borstkanker.

Hoe gebeurt het onderzoek bij borstkankeropsporing?

Een 'mammografie' is steeds het eerste onderzoek bij borstkankeropsporing. Een mammografie is een röntgenfoto van de borst. De hoeveelheid röntgenstraling is klein. Ze is weinig gevaarlijk na 50 jaar.

Een 'echografie'. Soms is het resultaat van een mammografie onduidelijk. Dan gebeurt een tweede onderzoek. Dat is een echografie. Een echografie gebruikt geluidsgolven die niet gevaarlijk zijn.

Een mammografie en een echografie samen? Sommige artsen stellen aan de vrouw voor om een mammografie en een echografie meteen samen uit te voeren. Het nut om die twee onderzoeken steeds samen te doen is niet bewezen. Deze artsen volgen niet de kwaliteitsnormen van de Europese en Belgische overheden.

Voor wie is deze tekst?

Voor vrouwen met een 'normaal' risico op borstkanker. Deze tekst is voor vrouwen met een 'normaal' risico op borstkanker. Dat is de grote meerderheid van de vrouwen.

Op **1000** vrouwen hebben **935** een normaal risico op borstkanker.

U hebt misschien een 'verhoogd' risico. Dit kan onder meer als er in uw familie borstkanker voorkomt of als u zelf al borstkanker had. Spreek erover met uw arts als:

- twee of meer van uw directe familieleden borstkanker hadden;
- één direct familielid jonger was dan 40 jaar toen ze borstkanker ontdekte.

'Directe familieleden' zijn uw kinderen, ouders, grootouders, broers, zussen, ooms en tantes. Andere familieleden tellen niet mee.

Niet bij duidelijke problemen. Borstkankeropsporing is er voor vrouwen zonder duidelijke problemen aan hun borsten. Raadpleeg uw arts bij elk probleem aan uw borsten.

Waarvoor dient deze tekst?

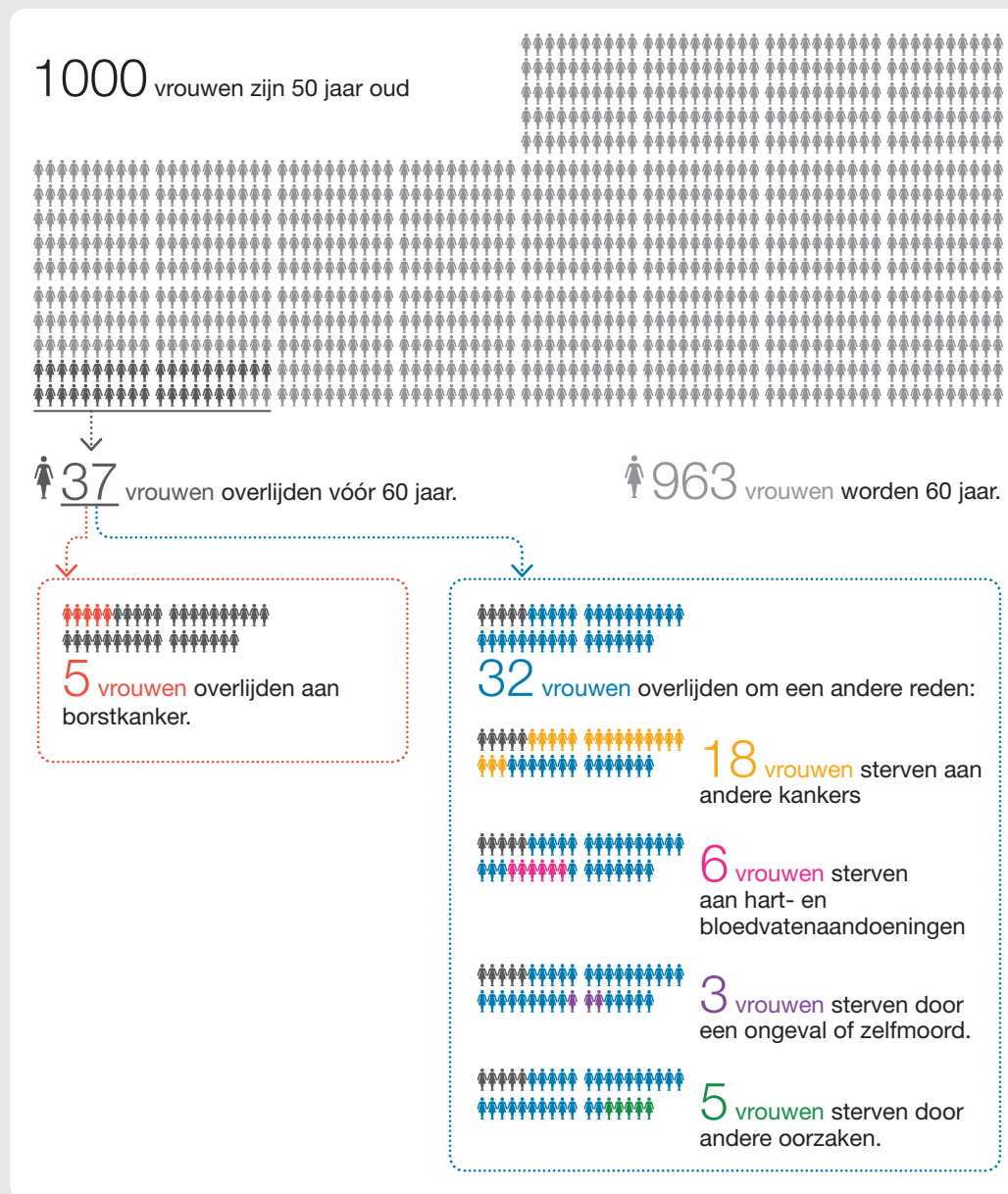
Deelnemen of niet deelnemen aan een borstkankeropsporing heeft voordelen en nadelen. Deze tekst informeert over de onmiddellijke voordelen en nadelen, maar ook over die in de volgende 10 jaar.

De gebruikte cijfers hebben betrekking op de door de overheid georganiseerde borstkankeropsporing (Vlaams bevolkingsonderzoek naar borstkanker). Ze werden aangevuld met inzichten uit het meest betrouwbare nationale en internationale wetenschappelijk onderzoek.

De cijfers zijn anders voor elke leeftijd. Deze tekst gaat over vrouwen van 50 tot 59 jaar.

50-59 jaar › Het risico om te sterven

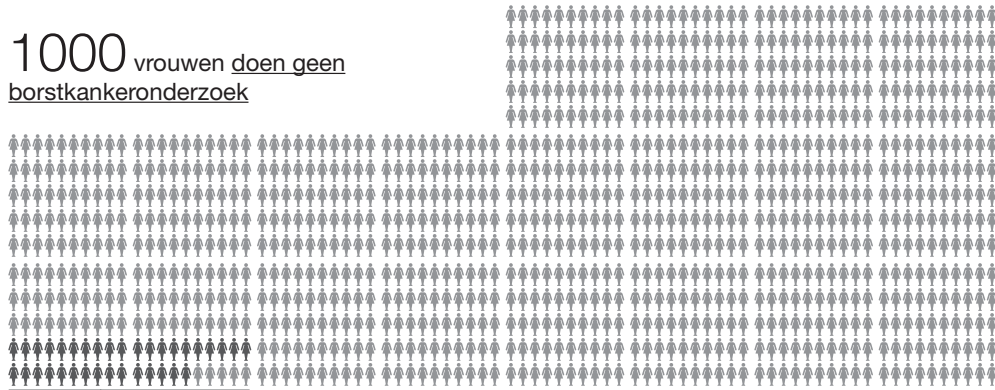
Borstkankeropsporing probeert de sterfte door borstkanker te verminderen. Deze tabel toont het aantal vrouwen die tussen 50 en 59 jaar overlijden en hun doodsoorzaken.

50-59 jaar > De gevolgen van borstkankeronderzoek gedurende de volgende 10 jaar

Niet meedoen aan borstkankeronderzoek

1000 vrouwen doen geen borstkankeronderzoek

Bij **35** vrouwen vindt men borstkanker en zij worden behandeld.

Bij **965** vrouwen vindt men geen borstkanker.

8 vrouwen overlijden aan borstkanker in de 10 jaar na de ontdekking van de kanker.

27 vrouwen lijden aan borstkanker maar leven 10 jaar na de ontdekking van de kanker nog.

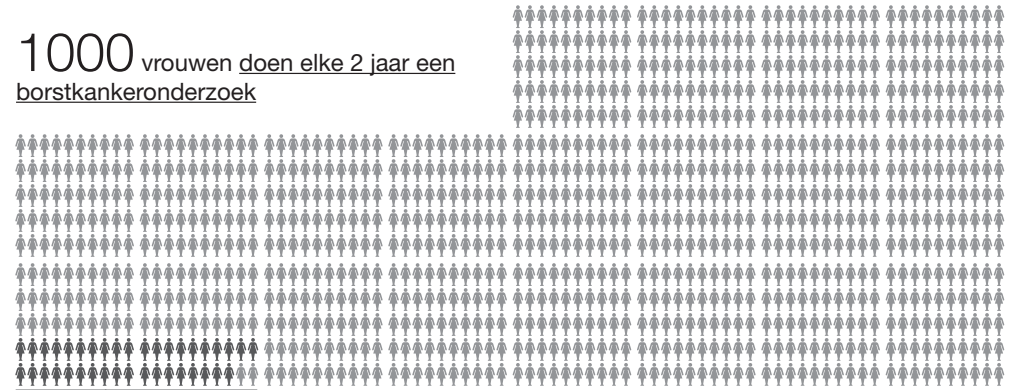
De Europese en Belgische overheden raden vrouwen van 50-69 jaar aan om elke twee jaar een borstkankeronderzoek te doen, in het kader van de georganiseerde opsporing (Vlaams bevolkingsonderzoek naar borstkanker).

Het Vlaams bevolkingsonderzoek naar borstkanker doet een mammografie, waarna twee verschillende specialisten het resultaat analyseren. Het Vlaams bevolkingsonderzoek naar borstkanker volgt de kwaliteitsnormen van de Europese overheid.

Wetenschappelijk onderzoek bewijst het nut van borstkankeropsporing voor vrouwen van 50-69 jaar.

Wel meedoen aan borstkankeronderzoek

1000 vrouwen doen elke 2 jaar een borstkankeronderzoek

Bij **38** vrouwen vindt men borstkanker en zij worden behandeld.

Bij **962** vrouwen vindt men geen borstkanker.

5 vrouwen overlijden aan borstkanker in de 10 jaar na de ontdekking van de kanker. Deze 5 vrouwen overlijden aan borstkanker ondanks het vroeger opsporen door het borstkankeronderzoek.

27 vrouwen lijden aan borstkanker maar leven 10 jaar na de ontdekking van de kanker nog.

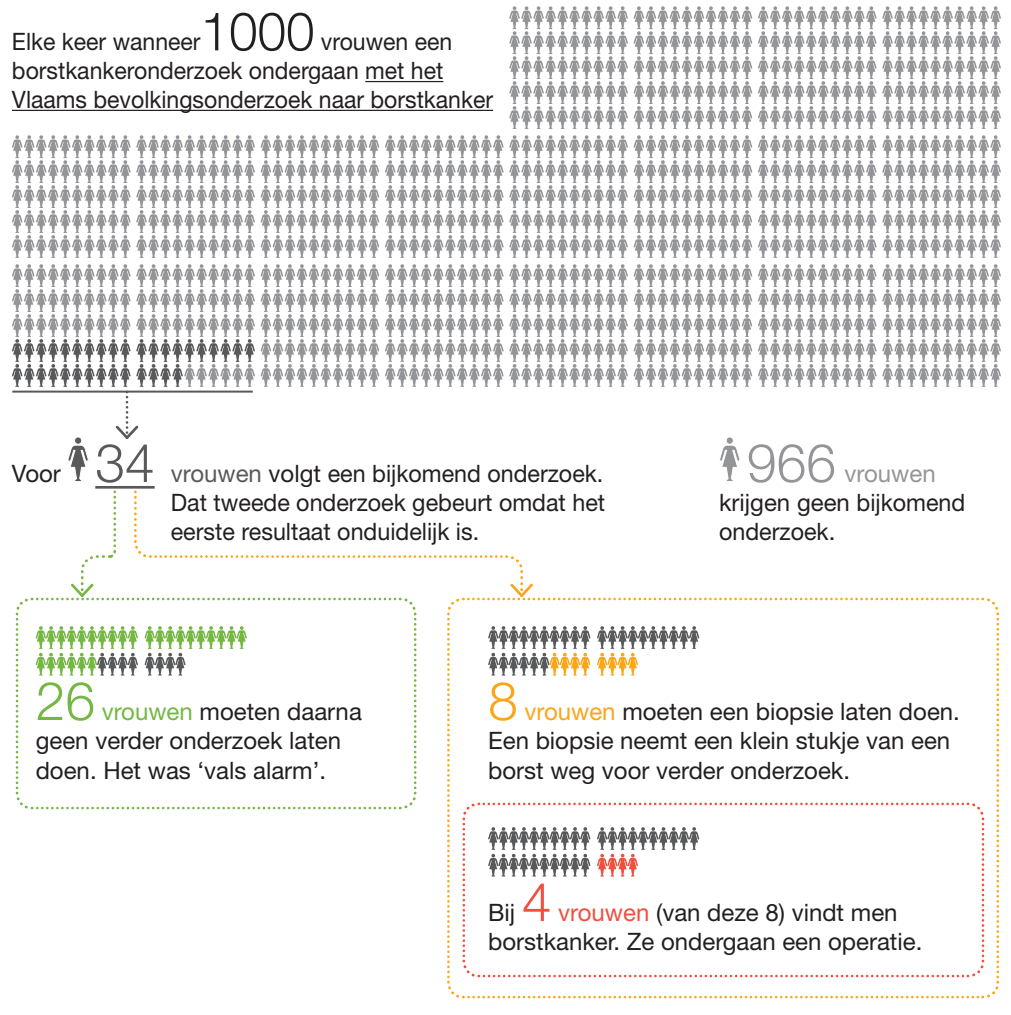

3 vrouwen leven dankzij het borstkankeronderzoek nog minstens 10 jaar na de ontdekking van de kanker. Het borstkankeronderzoek ontdekt de kanker vroeger en daardoor werkt de behandeling beter.

3 vrouwen worden teveel behandeld. Ze hebben een 'slapende' borstkanker die zich niet ontwikkelt. Zonder het borstkankeronderzoek hadden ze er nooit iets van gemerkt. Artsen kunnen niet voorspellen of slapende kankers ooit wakker worden. Daarom behandelen ze ook de slapende kankers. Men spreekt van 'overbehandeling'.

50-59 jaar > De gevolgen van borstkankeronderzoek in de volgende maanden

Deze cijfers zijn gebaseerd op de resultaten van het Vlaams bevolkingsonderzoek naar borstkanker.

Sommige artsen stellen aan de vrouw voor om samen met een mammografie meteen ook een echografie uit te voeren. Deze combinatie van onderzoeken is niet in overeenstemming met de Europese aanbevelingen.

Er zijn geen betrouwbare gegevens over de resultaten van deze vorm van borstkankeropsporing. Het is onduidelijk of ze aan te raden is.